

Acta van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland, samen gekomen te Ede op zaterdag 12 maart 2016.

Artikel 1. Opening

Ds. R. van der Wolf opent als preses namens de samenroepende kerk de vergadering, laat zingen de verzen 10 en 11 van Psalm 22, leest Mattheus 26: 30-46 en gaat voor in gebed. Aan de hand van het gelezen Schriftgedeelte spreekt de preses de vergadering toe en wenst hij allen een goede vergadering. De broeders en zuster op de publieke tribune worden welkom geheten.

Artikel 2. Presentie

De GK Dalfsen doet onderzoek naar de geloofsbrieven.

Afvaardiging:

Kerk	Primi	Secundi
GK Assen Boerakker	oud. J. Haarsma oud. J. Hartog	diak. B. Koops diak. R. van der Meulen
GK Dalfsen	oud. H. Hoek oud. H. Hoogers	
GK Hardenberg e.o.	ds. R. van der Wolf oud. R. de Boer oud. J.F. Bos	
GK Kampen	ds. E. Hoogendoorn oud. H.P.C. Bos oud. J. de Bruijne sr.	
GK Zwolle	ds. J.R. Visser oud. J.H. Janssen diak. J. ter Velde	oud. W.J. Boot oud. E. Borst
GK Zwijndrecht	ds. L. Heres oud. L.H.J. de Jong oud. L. Roorda	oud. J. Peters oud. D. Vonkeman

Alle primi-afgevaardigden zijn aanwezig.

Artikel 3. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld overeenkomstig het concept.

Ds. J.R. Visser zal de vergadering voorzitten tijdens de behandeling van het rapport van de commissie Contact DGK.

Artikel 4. Notulen

(agenda 5.1)

De notulen van de vergadering van de GKN d.d. 16 september 2015 worden vastgesteld en ondertekend (agenda 6)

Zaken uit de notulen.

Desgevraagd laat de kerk te Hardenberg weten nog niet aan een voorstel voor de begeleiding van studenten theologie te zijn toegekomen.

Met betrekking tot de positie van prof. dr. J. Douma als adviseur wordt besloten dat hij altijd als adviseur van de vergadering wordt uitgenodigd. Vandaag is hij verhinderd, de preses heeft enkele adviezen van hem op schrift meegekregen.

Artikel 5. Correspondentie

Uitgegaan zijn de stukken:

(Agenda 7.1)

1. US 2015 09 26 DGK over besluit aangaan gesprek
2. US 2015 10 03 R. Koorn dank voor inzet commissie deputaten ad examina
3. US 2015 10 03 commissie leespreken inzake besluit rapport naar nieuwe commissie
4. US 2015 10 03 ds. R. v.d. Wolf benoeming lid commissie begeleiden studenten
5. US 2015 10 03 GK Hardenberg inzake benoemen com. samenwerking en structuur
6. US 2015 10 03 ds. L Heres benoeming lid commissie deputaten ad examina
7. US 2015 10 03 ds. R. v.d. Wolf benoeming lid commissie deputaten ad examina
8. US 2015 10 03 ds. E. Hoogendoorn benoeming lid commissie deputaten ad examina
9. US 2015 10 03 ds. L. Heres inzake visitatierapporten
10. US 2015 10 03 GK Assen Boerakker inzake update website
11. US 2015 10 03 GK Assen Boerakker inzake contact DGK
12. US 2015 10 03 GK Assen Boerakker inzake voorstellen classes en naburige kerken
13. US 2015 10 03 GK Dalfsen inzake ingediende voorstellen
14. US 2015 10 03 GK Zwijndrecht inzake ingediende suggesties
15. US 2015 10 03 GK Zwolle e.o. inzake voorstellen appelregeling
16. US 2015 10 03 L. Roorda benoeming lid CFB
17. US 2015 10 03 H. Nijman benoeming lid CFB
18. US 2015 10 03 CFB besluiten vergadering 26 september 2015
19. US 2015 10 03 GK Hardenberg inzake begeleiding studenten
20. US 2015 10 03 Die Vrye Gereformeerde Kerke in Suid-Africa
21. US 2015 10 08 H. Nijman benoeming lid commissie samenwerking en structuur
22. US 2015 10 08 ds. E. Hoogendoorn benoeming lid com. samenwerking en structuur
23. US 2015 10 08 L. Roorda benoeming lid commissie samenwerking en structuur
24. US 2015 10 08 ds. J.R. Visser benoeming lid commissie samenwerking en structuur
25. US 2015 10 08 J.F. de Leeuw benoeming lid commissie samenwerking en structuur
26. US 2015 10 08 bijlage bij brief benoeming lid commissie samenwerking en structuur
27. US 2015 10 13 H. van Dijk benoeming lid commissie contact DGK
28. US 2015 10 13 H. Hoek benoeming lid commissie contact DGK
29. US 2015 10 13 ds. L. Heres benoeming lid commissie contact DGK
30. US 2015 10 13 ds. R. v.d. Wolf benoeming lid commissie contact DGK
31. US 2015 10 13 J. Sebens benoeming lid commissie contact DGK
32. US 2015 10 13 bijlage bij brief benoeming lid commissie contact DGK
33. US 2016 01 29 uitnodiging GKN vergadering 12 maart 2016

Ingekomen zijn de stukken

(Agenda 7.2)

1. IS 2015 09 30 CFB inzake begroting en quotum 2016
2. IS 2015 11 10 CFB inzake benoeming lid

3. IS 2015 11 25 GK Zwijndrecht met verzoek mededeling bezwaarschriften
4. IS 2016 01 26 GK Zwijndrecht verzoek instemming institueren GK Ede
5. IS 2016 01 26 GK Zwijndrecht verzoek buitengewone vergadering en consulent
6. IS 2016 01 29 GK Kampen i.v.m. bijeenroepen buitengewone vergadering
7. IS 2016 01 29 Voorstellen commissie samenwerking en structuur
8. IS 2016 02 09 CFB jaarverslag 2015
9. IS 2016 02 09 GKv brief met enquête en bijlage synodebesluit M/V
10. IS 2016 02 18 GK Zwijndrecht met verzoek instellen commissie voor contacten met andere kerkverbanden
11. IS 2016 02 19 Rapport Deputaten Oriënterend Gesprek

Deputaten Man/Vrouw en ambt van de GKv vraagt om het invullen van een enquête (9). Op voorstel van de preses besluit de vergadering aan deze vraag niet tegemoet te komen. De insteek na de laatstgehouden GS van de GKv is om, nu exegetische gronden om zusters in het ambt toe te laten niet gevonden kunnen worden, te bezien of, gegrond op de praktijk binnen de kerken, ruimte is om zusters toe te laten tot de ambten. De enquête dient om straks de GKv te helpen niet op grond van de Schrift, maar op grond van de huidige ambtspraktijk in deze zaak een beslissing te nemen. De GKN acht deze weg niet naar de Schriften.

Artikel 6. Ondertekeningsformulier

(agenda 8)

Ds. J.R. Visser is voor het eerst in een GKN vergadering. De preses nodigt hem uit het ondertekeningsformulier voor predikanten te ondertekenen. Na voorlezing door de preses zet ds. Visser zijn handtekening onder de verklaring. Namens de kerken feliciteert de preses de kerk te Zwolle met haar predikant. Hij wenst ds. Visser de zegen van de Here toe bij zijn ambtswerk en heet hem hartelijk welkom in het midden van de kerken.

Artikel 7. Emeritering

(agenda 9)

De kerk te Kampen deelt mee dat haar predikant ds. E. Hoogendoorn met ingang van 1 november 2015 50% minder is gaan werken in de gemeente. Dit vooruitlopend op zijn emeritering. Op het moment dat tot emeritering wordt besloten zal de kerk te Kampen dit aan de generale synode voorleggen.

Artikel 8. Synode CanRC

(agenda 9)

Op 9 mei gaat de Synode Dunnville 2016 van de CanRC van start. De kerk van Zwijndrecht stelt voor als GKN vergadering een hartelijke broedergroet en zegenwens te versturen. De vergadering neemt dit voorstel over.

Artikel 9. Bezwaarschriften

(agenda 9)

Op voorstel van de kerk te Zwijndrecht wordt besloten de indieners van bezwaarschriften bij de vergadering van 20 september 2014 mee te delen dat de vergadering van 26 september 2015 besloten heeft deze onbehandeld toe te voegen aan het archief.

Artikel 10. Andere kerkverbanden in Nederland

(agenda 9)

De kerk te Zwijndrecht verzoekt de kerken om een commissie te benoemen voor contact met andere kerkverbanden in Nederland. In de vergadering is sympathie voor het verzoek. De afgevaardigden zijn echter van mening dat het voorstel nu nog onvoldoende is voorbereid. De kerk te Zwijndrecht wordt geadviseerd met een compleet uitgewerkt en onderbouwd voorstel te komen.

Artikel 11. Samenwerking en structuur

(agenda 10.1)

Voorstellen Commissie Samenwerking en Structuur.

Aanbiedingsbrief:

Weleerwaarde en eerwaarde broeders,

De CSS biedt u hierbij haar voorstellen aan met betrekking tot de zaken die haar zijn opgedragen door de GKN van 26 september 2015.

Voor de uitvoering van deze opdracht heeft de commissie de taken onderling verdeeld en een aantal keren vergaderd. De samenwerking was vruchtbaar zodat zij in groeiende eensgezindheid tot haar voorstellen is gekomen. Dat stemt de commissie heel dankbaar.

Allereerst heeft de commissie zich bezig gehouden met een bezinning over de plaats en het functioneren van de Kerkorde in het kerkverband.

Het is van belang om de betekenis en bedoeling van een kerkorde helder voor ogen te hebben om van daaruit te bekijken wat er voor de GKN goed en mogelijk is. Daarbij komt aan de orde welke artikelen van de Kerkorde in de huidige omstandigheden van het kerkverband wel kunnen worden nageleefd, welke niet helemaal, en welke niet of nog niet.

Vervolgens heeft de commissie zich gebogen over alle andere vragen die haar zijn voorgelegd.

Bij dit alles heeft de commissie bij verschillende onderdelen dankbaar gebruik gemaakt van eerder materiaal dat op de GKN heeft gediend en voor een deel daar ook al besproken is.

De inbreng vanuit de kerken, die met voorstellen op de GKN waren gekomen, is eveneens hierbij verwerkt voor zover dat van toepassing was.

Dat alles heeft geresulteerd in de voorstellen met de daarbij gepaard gaande overwegingen, die hiermee aan uw vergadering worden voorgelegd.

Tenslotte legt de commissie ook dit aan u voor.

Als uw vergadering besluit deze voorstellen over te nemen, zal dat met zich meebrengen dat een aantal wijzigingen moeten worden aangebracht in de tekst van diverse regelingen, instructies en andere stukken die eerder door de GKN zijn vastgesteld.

Voor deze noodzakelijke vervolgacties wil de commissie u dienen met een voorstel.

Dat voorstel vindt u als laatste onder de andere voorstellen.

De commissie bidt uw vergadering de wijsheid van Gods Geest toe bij alle bespreking en besluitvorming.

Zij hoopt dat op deze manier de orde en vrede in de kerken gediend mogen zijn; ook dat het tot eer van de Heer van de kerken mag zijn, Die ons in zijn genade aan elkaar heeft verbonden.

Met broedergroet,

Alle kerken hebben de stukken op tijd ontvangen. De preses informeert of de kerkenraden de voorstellen hebben kunnen bespreken. Alle kerken hebben de voorstellen besproken, een kerkenraad heeft de bespreking nog niet helemaal kunnen afronden. Voor nu is dit geen bezwaar. De preses stelt voor de voorstellen in rondes te behandelen. Twee rondes per voorstel en daarna de besluitvorming. Commissieleden en indieners van voorstellen blijven buiten stemming

Br. H. Nijman, voorzitter van de commissie krijgt gelegenheid voorstellen toe te lichten. De andere commissieleden vullen aan.

Artikel 11. Kerkorde

(agenda 10.1.1)

Voorstel O (4)

KERKORDE

Wat is onze Kerkorde?

De Gereformeerde Kerken Nederland zijn kerken die van harte volgens Schrift en belijdenis willen leven. Wij willen als Gereformeerde Kerken Nederland ook volgens de Kerkorde leven zoals die voor de laatste keer in 1978 herzien is. Dit zijn zaken die de grondslag van onze kerken vormen en ook al eerder zo zijn afgesproken.

Zoals dat in de presentatie van de GKN zo verwoord is: "De kerken weten zich geroepen de eenheid van de kerk te onderhouden met allen die staan en willen staan op het fundament van de Heilige Schrift en de gereformeerde belijdenis in de erkenning dat onze Heer en Heiland Christus Jezus het enige Hoofd is van de kerk, Zijn gemeente van alle tijden en plaatsen. De kerken hebben tot een kerkverband besloten vanwege eenheid in geloof op basis van de Heilige Schrift, het onfeilbare Woord van God. Wij belijden dat dit Woord van God niet is voortgekomen uit de wil van een mens, maar dat mensen, door de Heilige Geest gedreven, van Godswege gesproken hebben (2 Petr.1:21). Daarom mogen wij er zeker van zijn dat Gods Woord in alle opzichten waar is. De kerken zijn aan te spreken op de drie oecumenische belijdenisgeschriften: de Apostolische Geloofsbelijdenis, de Geloofsbelijdenis van Nicea en de Geloofsbelijdenis van Athanasius en op de Drie Formulieren van Eenheid: de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels. Deze belijdenisgeschriften die Gods Woord na spreken worden als bindend aanvaard. De kerken aanvaardden de Dordtse Kerkorde (herzien 1978) met daarin regelingen om alles in de gemeente in goede orde te laten gebeuren"

Hierbij is van belang om op te merken dat een huishoudelijk reglement met de Kerkorde in overeenstemming moet zijn. Ook is hierbij belangrijk dat we blijven zien dat we met opzet als kerken hebben gekozen voor een Kerkorde die niet alles regelt. Het gaat om dingen waarbij we elkaar helpen. Ook helpen om echt gereformeerde kerken volgens Schrift en belijdenis te blijven.

De plaatselijke gemeente is kerk van Christus. We zijn zelfstandige kerken die het als een roeping zien om samen in een kerkverband leven. Om zo ook op elkaar toe te zien om kerken van Christus te blijven. Juist omdat we elkaar als kerken nodig hebben, zoeken we elkaars hulp in het kerkverband. Het is in het kerkverband dan altijd heel belangrijk om elkaar niet boven Schrift en belijdenis te binden. Hier is aan de orde voor het samenleven als kerk wat we belijden in artikel 32 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis: "Daarom verwerpen wij alle menselijke bedenksels en alle wetten die men zou invoeren om God te dienen en daardoor het geweten te binden en te dwingen, op welke wijze dan ook. Wij aanvaardden dus alleen wat kan dienen om eendracht en eenheid te bevorderen en te bewaren, en allen te doen blijven bij de gehoorzaamheid aan God."

Welke artikelen van de Kerkorde kunnen nu niet functioneren vanwege de kleinheid van het kerkverband?

Het is duidelijk dat de bestaande Kerkorde geschreven is met het oog op een groter kerkverband. Dat betekent dat we momenteel niet alle artikelen in de Kerkorde zo kunnen uitvoeren zoals ze er in staan. Wij zijn niet de enigen en eersten die dit meemaken. Veel buitenlandse kerken hebben die ervaring ook opgedaan. Het is dan ook leerzaam om er op te letten hoe zij het gedaan hebben. Daarbij is o.a. opvallend dat die er bij het begin van het kerkverband altijd voor gekozen hebben om de meerdere vergadering te zien als een synode. Niet als een classis. De enige meerdere vergadering die er dan is, krijgt alles te behandelen wat in de Kerkorde aan de meerdere vergaderingen opgedragen wordt. Het is goed om de naam synode te gebruiken. Er zal gekeken moeten worden wanneer voor het eerst classes

ingesteld moeten worden. Het lijkt ons goed om tot de vorming van twee classes over te gaan als er tien kerken zijn. Waarbij een classis bij de vorming daarvan dan minimaal uit vier kerken moet bestaan. Dan is het mogelijk om een stabiele vergadering te hebben. Het lijkt ons ook goed om de afspraak te maken dat we bij dit aantal ook tot de vorming van deze twee classes overgaan. Dan is er niet onnodig discussie nodig wanneer we dit nu gaan doen. Dat kan makkelijk tot spanning zorgen die niet nodig en niet wenselijk is. Bij de vorming van de classes is ook vanuit de Kerkorde duidelijk wat de taak van deze meerdere vergadering is. Dan blijft voor de synode nog de taken van de generale synode en de particuliere synode over. Bij het eventueel ontstaan van vier classes kan overgegaan worden tot de vorming van 2 particuliere synoden.

We komen voor de concrete vraag te staan welke artikelen uit de Kerkorde in de huidige situatie niet kunnen functioneren. We formuleren het met opzet zo. Het gaat er niet om dat we een discussie voeren over het wel nog willen voldoen aan sommige artikelen van de Kerkorde. De Kerkorde is onze Kerkorde en al de artikelen gelden. Dat zorgt er ook voor dat de Kerkorde op ons het appel blijft doen om naar de situatie toe te werken om daaraan al meer te gaan voldoen.

Concreet kunnen wij momenteel niet voldoen aan de volgende artikelen:

Artikel 18; 28; 41 45 en 46.

Hierbij moet nog de opmerking worden gemaakt dat waar de Kerkorde spreekt over classis of particuliere synode in onze situatie generale synode gelezen moet worden.

Wanneer gaan deze artikelen wel weer functioneren.

De artikelen die nu niet kunnen functioneren gaan dat weer doen zodra de andere meerdere vergaderingen weer ingesteld zijn. Ten aanzien van een eigen theologische opleiding zullen zolang die er niet is andere besluiten ten aanzien van begeleiding van theologische studenten gemaakt worden.

Frequentie van vergaderingen

Een belangrijke vraag is wat de frequentie is van de synode die gehouden zal worden. Als we kijken naar buitenlandse kerken die vanuit Nederland met de Kerkorde ontstaan zijn was de frequentie van de synode vaak een keer per 1 of 2 jaar. Dat had meestal ook met de afstanden te maken. Wij pleiten er voor om niet onnodig veel te vergaderen maar wel twee keer per jaar samen te komen. Namelijk in Oktober en Maart. Dan kan ook de jaarlijkse visitatie goed functioneren. Dan is het ook mogelijk om zonder extra vergaderingen de nodige zaken die komen te agenderen en te bespreken.

Hoe omgaan met verschillen die er tussen kerken zijn?

De verschillen in onze kerken zijn onderling erg klein. Daarom is bij de vorming van het kerkverband ook uitgesproken dat de bestaande verschillen niet kerkscheidend zijn. Dat is een belangrijke uitspraak als we bedenken wat een gereformeerd kerkverband is. Het kerkverband is niet de kerk. Het zijn kerken die zich vrijwillig in een confederatie aan elkaar verbonden hebben. Ze hebben zich als zelfstandige kerken van Christus aan elkaar verbonden om elkaar te helpen. Om samen zo ook vorm te geven aan de eenheid van het geloof die de band tussen deze kerken is. Het kerkverband is een samen optrekken als kerken van Christus. De vraag bij de toelating tot het kerkverband is dan ook altijd of de kerk die daarbij wil aansluiten een kerk van Christus is en niet of ze alles zo doen zoals wij het gewend zijn. Als het laatste de verplichting zou zijn, gaan we in de richting van de denominatie of krijgen wij sektarische tendensen. Als een andere kerk deel wordt van het kerkverband is het niet zo dat zo'n kerk zich bij de kerk aansluit maar is het een vereniging van ware kerken van Christus.

Als we naar ons Kerkordelijk samenleven kijken zoals dat nu onder ons functioneert zijn de verschillen onder ons klein. Het gaat dan om verschillen in enkele liturgische formulieren: het formulier bij openbare geloofsbelijdenis en het formulier bij het bevestigen van een huwelijk. Verder is er verschil in het aantal gezangen dat in plaatselijke kerken gezongen wordt. Dan is er nog het verschil in het inschakelen van de zusters bij het verkiezen van broeders tot ambtsdragers.

Deze kleine verschillen in de praktijk tussen de kerken zijn een gevolg van de verschillen in ontstaan en moment van toetreding. De verschillen in de praktijk raken het kerkelijk samenleven naar Schrift en belijdenis en de eenheid van het geloof niet. Daarom is het nodig om elkaar met deze verschillen als kerken van Christus te aanvaarden. De kerken hebben ook bij de vorming van het kerkverband uitgesproken dat deze zaken niet kerkscheidend zijn. Als gemeend wordt dat op deze punten toch duidelijk tegen Schrift en belijdenis ingegaan wordt moet inhoudelijk een bezwaar daartegen op de meerdere vergadering gebracht worden en dan beoordeeld worden.

Voorstellen

Op grond van dit rapport komen wij met de volgende voorstellen aan de landelijke vergadering van de Gereformeerde Kerken Nederland.

De vergadering spreekt uit:

1. De Gereformeerde Kerken Nederland gebruiken voor haar kerkelijk samenleven de Kerkorde zoals deze door de Gereformeerde kerken in Nederland in 1978 is vastgesteld. De kerken hebben deze Kerkorde aanvaard en zullen zich er op toelagen de bepalingen van deze Kerkorde na te leven zolang ze niet door de generale synode zijn veranderd.
2. Zolang het kerkverband klein is kennen de Gereformeerde Kerken Nederland twee kerkelijke vergaderingen; de kerkenraad en de generale synode. Alle in de Kerkorde omschreven taken en bevoegdheden van classis, particuliere synode en generale synode zijn, zolang er geen classes of particuliere synoden zijn, aan de generale synode toegewezen.
3. Zolang het kerkverband klein is zullen de volgende artikelen nageleefd worden voor zover dat in deze situatie kan: art. 18, 28, 41, 45, 46.
Zolang er geen eigen theologische opleiding is zullen deputaten in opdracht van de generale synode zorgen voor een passende begeleiding van de theologiestudenten.
4. De kleine verschillen die er momenteel in de praktijk tussen de kerken zijn, namelijk het gebruik van liturgische formulieren bij openbare geloofsbelijdenis en huwelijksbevestiging, het zingen van een aantal gezangen, en de wijze waarop de zusters van de gemeente bij het verkiezen van ambtsdragers ingeschakeld worden, zijn geen belemmering om elkaar als kerken van Christus te aanvaarden en kerkverbandelijk samen te leven.

Geïmponeerd door kwaliteit en slagvaardigheid spreken afgevaardigden waardering uit voor het werk van de commissie. Er is flink doorgedacht. Er is voortgang in het kerkelijk leven. Het commissie rapport en de voorstellen zijn een logisch vervolg op de in september vorig jaar ingeslagen weg. De voorstellen zijn een praktische invulling. De voorstellen 1, 2 en 3 worden algemeen door de synode onderschreven. Er zijn ook vragen. De kerken komen allemaal uit de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Wel zijn er verschillen in ontstaan en moment van toetreding tot het kerkverband van de GKN. Daardoor zijn er tussen de kerken verschillen in de praktijk. Deze verschillen zijn principieel te noemen. Wat door een kerk, die rechtstreeks uit de GKv komt, wordt gepraktiseerd, is door een andere kerk b.v. tijdens de periode in het verband van de Gereformeerde kerken (hersteld), verworpen.

De commissie heeft zicht niet verantwoord over de vraag die je aan de Generale Synode mag stellen, nl.: wie is je voorganger? Zo is er geen onderzoek gedaan of er een datum of moment is aan te wijzen waarop alle kerken terug gaan. Bijvoorbeeld naar 2003, dus voor het ontstaan van de Gereformeerde kerken (hersteld). Of 1990 de GS Leeuwarden of 1993 de GS Ommen. Bewust is er voor gekozen om kerkelijke besluiten van voor het ontstaan van het kerkverband in 2009 niet opnieuw de revue te laten passeren. De commissie stelt voor om te blijven bij de uitspraak in 2009 dat de verschillen die er op dat moment in de praktijk tussen de kerken zijn niet kerk scheidend zijn. De verschillen zijn in het voorstel benoemd en daarmee begrenst. Je zou het een ijkpunt kunnen noemen. Wanneer men van mening is of op enig moment tot de conclusie komt, dat er zaken zijn die tegen Schrift en belijdenis ingaan kan een

inhoudelijk bezwaar bij de meerdere vergadering worden ingebracht. Alhoewel er begrip is voor de moeite die er plaatselijk is vanwege het niet benoemen van een voorgangster besluit de synode bij meerderheid van stemmen tot de uitspraak van voorstel 4.

Besluit:

De synode besluit conform de voorstellen 1,2,3 en 4 van de commissie.

Artikel 12. Appelregeling

(agenda 10.1.2)

Voorstel 1

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 1. een appelregeling voor de kerken.

Materiaal:

- Voorstel GK Hardenberg.
- Eerder ingediende voorstellen van de commissie GK Zwolle e.o.
- Besprekingsresultaten van de vergadering van de GKN van 16 mei 2014.

Overwegingen:

- Bij aanvang van het kerkverband hebben de gezamenlijke kerkenraden afgesproken dat: “uitspraken inzake appelrecht zullen slechts bij hoge uitzondering en zeer ingehouden kunnen worden gedaan. Meerder of herhaald beroep op de kerken van het voorlopig kerkverband is niet mogelijk, zolang er geen classes zijn.”
- De vergadering van de GKN d.d. 16 mei 2014 heeft het principe besluit genomen tot herziening van de beperking t.a.v. van Kerkorde art 31. Het “slechts bij hoge uitzondering” komt geheel te vervallen. Tevens is besloten te studeren op de beperking dat meerder of herhaald appel niet mogelijk is.
- Het behoort niet tot de opdracht van de commissie samenwerking en structuur zich over dit principe besluit te buigen. Toch enkele overwegingen.
- Een beroep doen op een meerdere vergadering vanwege vermeend onrecht is een uitzondering. Er kan toe besloten worden wanneer het echt nodig is. Het is belangrijk dat daarvoor in de GKN aandacht is. Nu het kan, is het een goede zaak dat de beperking t.a.v. Kerkorde art 31 wordt opgeheven.
- Tegelijk is het goed vast te stellen dat zolang er geen classes zijn, de beperking dat herhaald appel niet mogelijk is, niet verandert. Er zijn allerlei constructies te bedenken waardoor er een vorm van nog een beoordeling wordt gecreëerd. Maar doet het GKN kerkverband daar goed aan? Of is het beter zolang er geen classes zijn het bij één appel mogelijkheid te houden. Bij de aanvang van de GKN zijn de beperkingen van een klein kerkverband onder ogen gezien en is vooral aandacht gegeven aan wat eerst belangrijk is. Ongelimeerde ruimte voor appel en herhaald appel was dat niet. En dat is vandaag, al is er meer ruimte gekomen, niet anders. Op het moment dat de GKN besluit tot het instellen van classes kan deze beperking worden herzien.
- De optie van appel op een commissie van twee personen uit een daarvoor aangewezen zusterkerk, zolang er nog geen classes zijn, zodat meerder appel mogelijk wordt op de GKN vergadering, is achterwege gelaten. Het levert weinig tot geen tijdwinst op en de belasting voor de kerken wordt er niet minder door. Dit nog afgezien van het bezwaar van de vele verbanden.
- De optie van een volgend appel op een andere classis met dan de mogelijkheid van nogmaals een appel op de vergadering van de GKN, is achterwege gelaten om dezelfde reden. Zolang er geen classes zijn is meerder appel niet mogelijk en als er wel classes zijn, is dan één meerder appel niet voldoende?

- De GKN vergadering van 16 mei 2014 heeft een begin gemaakt met het vaststellen van een appélregeling voor de GKN. Daarbij is gebruikt gemaakt van een bestaande GKv regeling. De keuze om gebruikt te maken van deze regeling uit 2002 had op 16 mei 2014 de instemming van de vergadering. Er is geen reden om daar van af te wijken.
- Aan de GKN vergadering in het najaar van 2014 is voorgesteld, alvorens de definitieve tekst van de regeling vast te stellen, eerst separaat uitspraken te doen over twee zaken nl: deputaatschap of commissie uit de vergadering en hoe in de praktijk om gegaan moet worden met wat er staat in Kerkorde art 32 de 2^e zin.
 - Een door de generale synode jaarlijks of om de twee of drie jaar te benoemen deputaatschap zorgt voor continuïteit en kan de synode veel werk uit handen nemen. Een deputaatschap kan de zorgvuldigheid, betrouwbaarheid en onpartijdigheid beter waarborgen. Ook zorgt het er voor dat het werk direct ter hand kan worden genomen. Het geeft meer de mogelijkheid gebruik te maken van deskundigheid, van ervaring in zetten en ervaring opdoen. Er kan meer gelijkheid in behandeling komen. Na zorgvuldige, gedegen en onpartijdige voorbereiding is het aan de meerdere vergadering op basis van de aangereikte stukken om een uitspraak te doen. Eerst voorbereiden door de meerdere vergadering en vervolgens in handen geven van een uit de synode te benoemen commissie waarna de synode op voorstel een uitspraak doet, weegt niet op tegen het gebruikmaken van een deputaatschap.
 - Waar art 32 Kerkorde volstaat met :”Bij zaken die henzelf of hun eigen kerken betreffen moeten zij echter buiten stemming blijven” gaat de als voorbeeld gehanteerde appelregeling wat verder. Afgevaardigden maken bij de behandeling van appélzaken waarbij zij betrokken zijn geweest geen deel uit van de vergadering en moeten wanneer de vergadering tot comité besluit de vergadering verlaten. Over deze nadere bepaling is al veel gezegd. De meningen verschillen. Het is nu het meest verstandig de omschreven en reeds beproefde werkwijze aan te houden. Direct bij de zaak betrokken afgevaardigden, o.a. leden van kerkenraad waar tegen appel is ingesteld, visitatoren, adviseurs en anderen die bij de zaak betrokken zijn geweest, blijven buiten stemming, maken geen deel uit van de vergadering en verlaten de vergadering wanneer deze voor behandeling van het appél in comité gaat. Daarbij staat het de synode vrij in bepaalde situaties te besluiten partijen toe te staan aanwezig te zijn bij de behandeling in comité.
- Een beroep wordt gedaan op de meerdere vergadering. Het appélschrift wordt ingediend bij de aangewezen samenroepende kerk dan wel deputaat-scriba. De samenroepende kerk dan wel deputaat-scriba zorgt er voor dat de stukken onmiddellijk in handen worden gesteld van het deputaatschap appélzaken, zodat direct kan worden gestart. De samenroepende kerk dan wel deputaat-scriba moet er op letten dat de stukken alleen verstuurd worden naar het deputaatschap appélzaken en niet meegezonden worden met de andere stukken naar de kerken en of afgevaardigden.
- Behandeling van een appel is een zaak van de vergadering waarbij het appel is ingediend. De afgevaardigden van die vergadering dienen tijdig in kennis te worden gesteld van het rapport van deputaten. 21 dagen is een redelijke termijn. Rechtstreeks toe sturen is praktisch. Via deputaat-scriba is te overwegen. Dat het rapport betrouwbaar is spreekt voor zich. Bijzonder situaties uitgezonderd, is voorbespreken in kerkenraden oneigenlijk aan een appel.
- In de gronden onder het voorstel Hardenberg om een commissie te benoemen die de kerken moet dienen met een voorstel voor een appelregeling voor de kerken staat naast de stelling “dat de praktijk heeft laten zien dat de kerken zo’n regeling behoeven” ook dat “Het zicht ontbreekt op wat comité is (hoort te zijn) en wat niet, wie er stemgerechtigd is en wie niet; wie er spreekrecht heeft en wie niet, etc.

- Ook al wordt in de voorgestelde teksten voor een appelregeling vrij gedetailleerd aangegeven wie tijdens de behandeling van het appél mogen spreken en wanneer, wie van de afgevaardigden wel en wie niet tijdens de behandeling van het appel deel uit maakt van de vergadering en dus wel of niet buiten stemming moet blijven, kunnen zich altijd situaties voordoen waarbij niet direct duidelijk is of een afgevaardigde nu wel of niet tot de bij het appel betrokkenen moet worden gerekend. In die situaties zal de vergadering daarover beslissen.
- Een vergadering neemt zelf het besluit om in comité te gaan. Wanneer het in een appel gaat over personen, en niet over zaken dan is een behandeling in comité geboden. Dit geldt ook wanneer het in een appel gaat over zaken die vertrouwelijk zijn. Deze ongeschreven regel is ook van toepassing voor de behandeling van andere voorstellen en adviesvragen. Gaat het over zaken waarbij een openbare behandeling, gegeven vertrouwen, personen en/of vergaderingen kan schaden, dan ligt ook dan behandeling in comité voor de hand. Ook al kunnen afgevaardigden van mening en standpunten verschillen, zaken die aan kerkelijke vergaderingen zijn toevertrouwd dienen daar veilig en in goede handen te zijn.
- Met het aannemen en vaststellen van een appel regeling is het geheel laten vervallen van de beperking , alleen bij hoge uitzondering, definitief. Direct na het benoemen van een deputaatschap appenzaken tredt de appelregeling in werking.

Voorstel appelregeling:

Appelregeling generale synode GKN zolang er geen classes zijn.

Indiening van een appelschrift

Artikel 1

Wanneer een lid van een van de gereformeerde kerken zich naar artikel 31 Kerkorde op de generale synode beroept, zal dat kerklid het appelschrift zo spoedig mogelijk na het genomen besluit via e-mail dan wel schriftelijk indienen bij de kerk die is aangewezen als samenroepende kerk/deputaat-scriba voor de eerstvolgende generale synode Het kerklid stelt de mindere vergadering van het beroep in kennis.

Artikel 2

De samenroepende kerk/deputaat-scriba zal het appelschrift op de voorlopige agenda van de synode plaatsen en een afschrift van de ingediende stukken onmiddellijk in handen stellen van het hieronder te noemen deputaatschap appenzaken.

Artikel 3

Een appelschrift dient in ieder geval de volgende elementen te bevatten:

- a. een weergave van het besluit en/of de besluiten van de kerkenraad waarover geschil is gerezen;
- b. een uiteenzetting van de bezwaren van de appellant, met redenen omkleed en (indien van toepassing) met feiten gestaafd;
- c. een duidelijke omschrijving van wat de appellant aan de synode vraagt.

Indien een appelschrift niet voldoet aan deze vereisten, zal de appellant de gelegenheid krijgen zijn bezwaarschrift aan te vullen binnen een termijn die door het deputaatschap appenzaken GKN wordt bepaald. Het deputaatschap vergewist zich ervan, dat de appellant de andere partij over zijn beroep op de GKN heeft ingelicht.

Benoeming van een deputaatschap

Artikel 4

Voor de voorbereiding van de behandeling van de appenzaken die bij haar aanhangig gemaakt worden, zal de synode een deputaatschap instellen.

Artikel 5

Het deputaatschap appezaken GKN zal bestaan uit drie leden en drie secundi. Zij worden voor twee jaar benoemd en kunnen ten hoogste drie keer herbenoemd worden. In het deputaatschap worden ten minste een theoloog en zo mogelijk een jurist benoemd. De synode wijst een van de deputaten als samenroeper en voorzitter van het deputaatschap aan.

Artikel 6

Er mag onder de in een bepaalde zaak fungerende deputaten niemand zijn die eerder bij de in appel aanhangige zaak betrokken is geweest of die in enige persoonlijke relatie staat met de partijen dan wel een van de partijen.

Als de onafhankelijkheid van de rechtspraak of van deputaten naar het oordeel deputaten niet gewaarborgd kan worden zullen deputaten de synode adviseren aan partijen mee te delen dat uitspraak in appel niet mogelijk is en de partijen op te roepen elkaar in vrede te aanvaarden. Dit onverminderd het recht om het appelschrift bij gewijzigde omstandigheden opnieuw in te dienen.

Vorbereidende behandeling door deputaten**Artikel 7**

De deputaten zullen zo spoedig mogelijk van het appelschrift kennisnemen en de behandeling ervan door de synode voorbereiden. Wanneer zij er niet in slagen dit voorbereidende werk af te ronden voordat de synode in eerste zitting bijeenkomt, zullen zij dit tijdig aan haar meedelen. In overleg met het moderamen van de synode zal een datum worden bepaald waarop in de vergadering hun advies kan worden behandeld. Deputaten hebben de bevoegdheid een geschil te schikken wat tot intrekking van het appelschrift zal leiden.

Artikel 8

Een appelschrift zal steeds eerst door de deputaten op zijn ontvankelijkheid worden getoetst. Het is bij voorbaat niet ontvankelijk:

- a. indien het niet is ingediend voor de sluitingsdatum die door de samenroepende kerk is vastgesteld voor het inzenden van stukken naar de synode volgend op het besluit of de handelingen van de kerkenraad waartegen bezwaar wordt gemaakt, tenzij er naar het oordeel van deputaten goede redenen zijn daarvan af te wijken;
- b. indien de appellant geen lid meer is van een gereformeerde kerk, tenzij het een appel betreft tegen onrecht dat hem in zijn hoedanigheid als kerklid is aangedaan en de gevraagde uitspraak naar het oordeel van deputaten betekenis heeft voor zijn terugkeer naar de kerk of voor een herstel van zijn goede naam in de gemeente of wanneer hij optreedt in zijn kwaliteit als wettig vertegenwoordiger van een kerklid.

Artikel 9

De partijen zullen aan de deputaten desgevraagd alle relevante stukken die op het geding betrekking hebben, ter beschikking stellen digitaal dan wel schriftelijk en alle nodige inlichtingen verschaffen. De deputaten zijn bevoegd termijnen te stellen waarbinnen de gevraagde medewerking moet worden gegeven. Zij zullen erop toezien dat de partijen volledig geïnformeerd zijn over de stukken en inlichtingen die van weerszijden in de behandeling van de zaak ter tafel worden gebracht. Het is aan deputaten om - indien de indiener daar uitdrukkelijk om vraagt - te beoordelen of stukken vanwege hun vertrouwelijk karakter niet geschikt zijn om voorgelegd te worden aan de wederpartij. Indien geoordeeld wordt dat een beroep op de vertrouwelijkheid terecht is, behoren deputaten wel het karakter van die vertrouwelijke stukken te benoemen. De wederpartij mag dan vragen dat deze stukken bij de besluitvorming buiten beschouwing blijven.

Artikel 10

De deputaten zullen ten aanzien van de aanhangige kwestie zo nodig mondeling hoor en wederhoor toepassen. Zij zullen daarbij aan de partijen gelegenheid geven tot toelichting en/of verweer en tot het reageren op elkaars stukken. Zij zullen ook de partijen in elkaars aanwezigheid kunnen horen. Ook kerkleden, die de zaak rechtstreeks aangaat, kunnen door deputaten gehoord worden. Dit geldt eveneens voor visitatoren en anderen, die in de rechtsgang bij de zaak betrokken zijn geweest. Van dit horen moeten de partijen kennis kunnen nemen.

Artikel 11

De partijen hebben het recht zich in hun schriftelijk en mondeling contact met deputaten te laten bijstaan.

Artikel 12

Van de mondelinge besprekingen met de partijen zal steeds een kort verslag worden gemaakt, waarvan aan beide partijen een afschrift zal worden verstrekt.

Artikel 13

De deputaten zullen advies en hulp kunnen vragen van deskundigen, mits daarbij de noodzakelijke geheimhouding in acht wordt genomen.

Artikel 14

De deputaten zullen hun rapport en een volledig concept voor een besluit over het ingediende appelschrift uiterlijk 21 dagen voor de afgesproken datum van de behandeling door de synode onder de aanduiding 'vertrouwelijk' toezenden aan de afgevaardigden. De synode bepaalt de wijze van behandeling en brengt de partijen en andere betrokkenen hiervan op de hoogte.

Artikel 15

Wanneer de deputaten er niet in slagen hun voorbereidend werk af te ronden binnen de afgesproken termijn, zullen zij dit aan de synode melden. De synode zal dan beslissen over de datum van afhandeling.

Behandeling en besluitvorming door de GKN vergadering**Artikel 16**

Bij de behandeling van het appelschrift door de synode zullen tenminste twee deputaten aanwezig zijn om hun rapport en voorstel toe te lichten en de vergadering verder in het appel van advies te dienen.

Artikel 17

De synode kan aan partijen gelegenheid bieden in haar zitting waarin de bespreking van het appelschrift plaatsvindt, hun zienswijze mondeling toe te lichten. De afgevaardigden van de kerkenraad tegen wie het appel is ingesteld en andere afgevaardigden die bij de appelzaak betrokken zijn (geweest), maken geen deel uit van de vergadering bij de behandeling van die appelzaak. Indien de synode besluit het appelschrift in comité te behandelen, zullen deze afgevaardigden de vergadering verlaten voordat de beraadslaging begint. Hetzelfde geldt voor partijen, indien hun is toegestaan hun zienswijze mondeling in de vergadering toe te lichten. De synode kan besluiten dat partijen tijdens de beraadslagingen of voor een deel daarvan, aanwezig blijven.

Artikel 18

In het besluit van de synode dienen de volgende elementen te zijn opgenomen:

- a. een weergave van het besluit van de kerkenraad waarover geschil is gerezen;
- b. een samenvatting van de bezwaren die ertegen door de appellant zijn ingebracht;
- c. een samenvatting van de gronden, de toelichting, casu quo het verweer van de kerkenraad
- d. een nauwkeurige verantwoording van de gronden waarop de uitspraak van de synode berust;
- e. een duidelijke uitspraak van de synode over het appelschrift;
- f. zo nodig een aanwijzing van de rechtsgevolgen van het genomen besluit;
- g. indien van toepassing, nadere aanwijzingen inzake de weg waarlangs herstel van recht en vrede kan worden bewerkstelligd.

De synode zal van haar besluit binnen twee weken op ordelijke wijze kennis geven aan de partijen.

Artikel 19

Indien iemand op grond van artikel 31 van de Kerkorde in appèl is gegaan bij de synode en daartoe overeenkomstig deze regeling een appelschrift bij het deputaatschap heeft ingediend, zijn deputaten bevoegd vanwege spoedeisendheid en ter voorkoming van onherstelbaar nadeel de mindere vergadering te adviseren de uitvoering van de uitspraak waartegen beroep is aangetekend op te schorten totdat de GKN vergadering op het appèl heeft beslist.

Artikel 20

In de gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de synode.

Aldus vastgesteld in de generale synode d.d. 12 maart 2016**Grond:**

- In de gemeente van Christus behoort alles in goede orde te gebeuren. Een zorgvuldig opgestelde regeling voor een beroep op een meerdere vergadering, zoals bedoeld in Kerkorde art. 31, kan daaraan dienstbaar zijn.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie en stelt de appelregeling vast.

Artikel 13. Regeling moderamen

(agenda 10.1.3)

Voorstel 2 regeling moderamen

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 2. een regeling voor het moderamen.

Materiaal:

- Voorstel GK Hardenberg.
- Voorstel GK Dalfsen.
- Art. 34 en 41 Kerkorde.
- Art. 4 lid III en bijlage 3 huishoudelijk reglement.

Constateringen:

- Bij aanvang van het kerkverband is afgesproken en in het huishoudelijk reglement vastgelegd, dat de leiding van de vergaderingen berust bij de samenroepende kerk. De samenroepende kerk zorgt voor de vervulling van het voorzitterschap.
- Tevens is afgesproken dat, wanneer de kerken oordelen dat daarvoor tijd en gelegenheid bestaat, besloten zal worden over een aan te wijzen moderamen.
- De kerken benoemen jaarlijks een deputaat-scriba. Zijn taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement en de bijlage instructie voor Deputaat-scriba.
- In de gronden bij het voorstel van Hardenberg wordt gesteld dat
 - de praktijk heeft laten zien dat de vergaderingen regelmatig onordelijk verlopen en onkerkelijke besluiten nemen.
 - er behoefte aan een moderamen is dat kennis heeft en kennis kan delen.
 - er behoefte is opnieuw af te wegen of een deputaat-scriba in een klein kerkverband nodig is.
- In het voorstel van Dalfsen wordt als mening gegeven:
 - dat nu de tijd en gelegenheid is de leiding van de vergadering in handen te geven van een moderamen waarin de predikanten zitting hebben, zo nodig aangevuld door ouderlingen. De predikanten bekleden bij toerbeurt het voorzitterschap.
 - dat deze aanpassing het vergaderen verbetert en de taak van de samenroepende kerk duidelijker wordt.

Overwegingen:

- Sinds de aanvang van het kerkverband is het aantal kerken toegenomen van 3 naar 6, het aantal dienstdoende predikanten van 2 naar 4.

- Bij aanvang van het kerkverband is de GKN vergadering gestart als vergadering van kerkenraden. Thans is de GKN vergadering een vergadering van afgevaardigden.
- Er zijn geen belemmeringen meer om de leiding van de vergadering (synode) van de GKN in handen te geven van een moderamen zoals bedoeld in art. 34 en 41 Kerkorde.
- Met het kiezen van de moderamenleden door de vergadering kan beter rekening worden gehouden met de situatie van het moment dan bij toerbeurt bekleden van de functies.
- De redenen om over te gaan tot het benoemen van een deputaat-scriba zijn niet veranderd. De omvang van de taak van de scriba van de GKN vergadering(synode) is niet afgenomen. Voor het ontlasten van de scriba van de vergadering en de samenroepende kerk en om de scriba-taak van de synode zo goed en vlot als mogelijk te laten verlopen, is het zinvol jaarlijks een deputaat-scriba te benoemen.

Voorstel:

De vergadering besluit:

1. De leiding van de generale synode in handen te geven van een moderamen en daarvoor de onder 4 genoemde regeling vast te stellen.
2. Dat de leiding van het constituerende deel van de vergadering onder leiding staat van een afgevaardigde van de samenroepende kerk.
3. De werkzaamheden van de samenroepende kerk en van de scriba van de synode te laten verzorgen door de jaarlijks door de synode te benoemen deputaat-scriba.
4. Regeling moderamen.
 - Het moderamen van de vergadering wordt gevormd door een preses, een scriba en een assessor.
 - De synode kiest uit haar midden een preses, een scriba en een assessor waarbij de preses niet tweemaal achtereenvolgende dezelfde mag zijn.
 - Bij verhindering van één van de andere moderamenleden valt de assessor in.
 - Het schrijven van de notulen en de correspondentie worden verzorgd door de deputaat-scriba.
 - Uitgaande brieven en andere documenten worden, in overleg met de scriba, getekend of door de scriba of door de deputaat-scriba.
 - De stukken die voor het archief bestemd zijn stuurt de deputaat-scriba zo spoedig mogelijk naar de adres voerende kerk.
 - De assessor vervangt indien nodig de preses of de scriba van de vergadering. Hij zorgt ook voor het kort verslag. Nadat dit door de vergadering (of namens de vergadering door het moderamen) is vastgesteld wordt het zo spoedig mogelijk aangeboden voor publicatie in de plaatselijke kerkbladen.
 - De moderamenleden van de laatstgehouden synode zorgen voor vertegenwoordiging van de GKN bij zich onverwacht voordoende bijzondere gelegenheden. Zij dienen op de eerstvolgende gewone synode rapport uit te brengen.

Gronden:

- De samenstelling van het kerkverband maakt het mogelijk de leiding van de synode in handen te geven van een moderamen.
- Eerst nadat de wettigheid van de synode is vastgesteld, het moderamen is samengesteld en de vergadering is geconstitueerd neemt het moderamen de leiding over van de afgevaardigde van de samenroepende kerk die leiding geeft aan het constituerende deel.
- De werkzaamheden van samenroepende kerk en de scriba van de synode zijn zodanig omvangrijk dat het zinvol is deze voor een goed en vlot verloop te laten uitvoeren door een deputaat-scriba.

In de bespreking wordt aandacht gevraagd voor het ondertekenen van uitgaande stukken of door de scriba van het moderamen of door de deputaat-scriba. De voorkeur gaat uit naar altijd ondertekenen door de scriba van het moderamen.

Gewezen wordt op de mogelijkheid dat bij vervanging van de preses door de assessor de situatie ontstaan dat tweemaal achtereen de preses dezelfde is. De vergadering is van mening de invulling in die situatie over te laten aan de synode.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie na wijziging van het onder 4 genoemde:

- Uitgaande brieven en andere documenten worden, in overleg met de scriba, getekend of door de scriba of door de deputaat-scriba.

in:

- Uitgaande brieven en andere documenten worden getekend door de scriba.

Artikel 14. Taakomschrijving Visitatoren

(agenda 10.1.4)

Voorstel 3 taakomschrijving visitatoren

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 3. een uitgebreide taakomschrijving voor visitatoren.

Materiaal:

- Voorstel GK Hardenberg e.o.
- Visitatie regeling GKN.

Constateringen:

- In de gronden bij het voorstel van Hardenberg wordt als voorwaarde gesteld dat het voor visitatoren duidelijk moet zijn hoe ze moeten omgaan met verschillen in liturgie en plaatselijke reglementaire afspraken.
- In de gronden bij het voorstel van Harderberg wordt aansluitend de vraag gesteld of de kerken er aan toe zijn.
- In de GKN wordt gebruikt gemaakt van een door de GKN vastgestelde Regeling kerkvisitatie waarin opgenomen A. Algemene bepalingen en B. een handleiding bij de visitatie.

Overwegingen:

- De jaarlijkse visitatie en de taak van visitatoren is omschreven in art. 44 Kerkorde.
- In de algemene bepalingen en de handleiding bij de visitatie van de GKN regeling kerkvisitatie wordt de voorbereiding en de visitatie in de kerken verder uitgewerkt en vorm gegeven.
- Bij de jaarlijkse visitatie wordt aan kerkenraden gevraagd of er vragen of opmerkingen zijn over de algemene bepalingen van de visitatie regeling.
- Visitatoren houden zich bij de uitoefening van hun taak aan de kerkorde en aan de vastgestelde regelingen, genomen besluiten en de in het kerkverband gemaakte afspraken.
- Bij aanvang van het kerkverband is vastgesteld dat enkele verschillen die er tussen de kerken zijn in de praktijk geen verhindering vormen voor kerkelijk samenleven in een kerkverband.
- De verschillen zijn concreet benoemd in het commissievoorstel 0 (4) inzake de Kerkorde.
- De informatie inzake verschillen is beschikbaar voor gemeenteleden, kerken, kerkenraden en visitatoren zodat duidelijk is en kan zijn, hoe in de GKN wordt omgegaan met de benoemde verschillen.

- Mocht een kerk bedenkingen krijgen t.a.v. één of meer van de benoemde verschillen, dan kan die kerk dit in de weg van art. 30 Kerkorde voorleggen aan de synode.

Voorstel

De vergadering spreekt uit dat:

- Een aanvullende uitgebreide taakomschrijving voor visitatoren niet nodig is.

Gronden

- De kerken beschikken in art. 44 Kerkorde en de regeling visitatie over een uitgebreide taakomschrijving en handleiding voor visitatoren.
- De bij de aanvang van het kerkverband en daarna gemaakte afspraken en genomen besluiten inzake verschillen tussen de kerken geven duidelijk aan hoe in het kerkverband door kerken, kerkenraden en dus ook visitatoren met deze verschillen wordt omgegaan.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie.

Artikel 15. Vergaderfrequentie

(agenda 10.1.5)

Voorstel 4a vergaderfrequentie

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 4 a. vergaderfrequentie van de GKN vergadering (synode).

Materiaal:

- Voorstel GK Dalfsen.
- Huishoudelijk reglement art. 4 I.
- Art. 41,45,46 Kerkorde.

Constateringen:

- Het kerkverband kent één meerdere vergadering.
- In de lijn van art. 41 Kerkorde en zoals vastgelegd in het huishoudelijk reglement komt de vergadering van de GKN tenminste 4 keer per jaar bijeen.
- In het voorstel van GK Dalfsen wordt als mening weergegeven:
 - Dat de structuur van het kerkverband eenvoudig en helder is.
 - Doordat in beginsel alle activiteiten zijn opgedragen aan commissies en deputaten kunnen de werkzaamheden beperkt blijven.
 - De vergaderfrequentie van 4 keer per jaar was bij aanvang i.v.m. de opbouw zinvol. Na 5 jaar is dat niet meer nodig.

Overwegingen:

- Zie commissie voorstel 0 (4) inzake Kerkorde onder: frequentie van vergaderen.

Voorstel:

De vergadering besluit:

- De synode zal twee maal per jaar worden gehouden, tenzij er dringende redenen zijn eerder bijeen te komen. De reguliere synodevergaderingen zullen als regel plaatsvinden in maart en in oktober.

Gronden:

- Als synode twee keer in het jaar samenkomen is voldoende om de jaarlijkse kerkvisitatie goed te laten functioneren en zonder extra vergaderen naar art. 30 Kerkorde kerkelijke zaken te behandelen.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie.

Artikel 16. Afvaardiging

(agenda 10.1.6)

Voorstel 4b afvaardiging

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 4b de afvaardiging naar de GKN vergadering (synode).

Materiaal:

- Voorstel GK Dalfsen.
- Huishoudelijk reglement art. 4 II c.
- Art. 41 Kerkorde.

Constateringen:

- In het huishoudelijk reglement is vastgelegd dat elke kerk drie broeders uit de kerkenraad afvaardigt naar de vergadering van de GKN.
- Omdat het aantal kerken/wijkgemeenten is toegenomen stelt de GK Dalfsen voor:
 - dat de kerken elk twee afgevaardigden sturen naar de vergadering van de GKN.

Overwegingen:

- Het aantal kerken maakt het mogelijk de afvaardiging in overeenstemming te brengen met wat in de Kerkorde is afgesproken.

Voorstel:

De vergadering besluit:

- Dat de kerken in de lijn van art. 41 Kerkorde, elk een predikant en een ouderling en wanneer de kerk vacant is twee ouderlingen afvaardigen naar de generale synode.

Gronden:

- De reden om af te wijken van Kerkorde afspraken is vervallen.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie

Artikel 17. Instellen classis

(agenda 10.1.7)

Voorstel 4c instellen classis

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 4c instellen classes.

Materiaal:

- Voorstel GK Assen-Boerakker.

Constateringen:

- GK Assen-Boerakker schrijft: omdat de GKN 6 zelfstandige gemeenten kent is het mogelijk 2 classes in te stellen.

Overwegingen:

- Zie commissie voorstel 0 (4) inzake Kerkorde onder: welke artikelen van de Kerkorde kunnen niet functioneren vanwege de kleinheid van het kerkverband?

Voorstel:

De vergadering spreekt uit:

- Wanneer het kerkverband tien zelfstandige kerken telt, zal worden overgegaan tot de vorming van twee classes waarbij een classis minimaal uit vier kerken bestaat.

Gronden:

- Met 10 kerken is het mogelijk 2 classes te vormen die de in de Kerkorde omschreven classis taken kunnen uitvoeren
- Het uitvoeren van de classis taken zoals omschreven in de Kerkorde kan moeilijk worden bij een classis omvang van minder dan 4 kerken.

Besluit:

Vanuit de vergadering wordt gepleit voor 3 classes en over te gaan tot het instellen van classis wanneer er 12 kerken zijn. Daarvoor wordt een amendement ingediend. Nadat het amendement met 3 voor, 6 tegen en 3 onthoudingen is verworpen besluit de synode conform het voorstel van de commissie.

Artikel 18. Naburige kerken

(agenda 10.1.8)

Voorstel 4 d naburige kerken

Opdracht:

- De kerken te dienen met voorstellen betreffende 4 d. naburige kerken.

Materiaal:

- Voorstel GK Assen/Boerakker.
- Art. 2 huishoudelijk reglement.
- Art. 79 Kerkorde.

Constateringen:

- Zwolle is aangewezen als naburige kerk van Hardenberg.
- Hardenberg is aangewezen als naburige kerk van Kampen.
- Kampen is aangewezen als naburige kerk van Zwijndrecht.
- Zwijndrecht is aangewezen als naburige kerk van Zwolle.
- Kampen is aangewezen als naburige kerk van Dalfsen.
- Voor Assen Boerakker en Ede-Veenendaal is nog geen naburige kerk aangewezen.
- Kampen is twee keer aangewezen als naburige kerk, Dalfsen is niet aangewezen als naburige kerk.

Overwegingen:

- Aanwijzing als naburige kerk zodanig aanvullen dat alle kerken worden aangewezen.

Voorstel:

De aanwijzing als naburige kerk als volgt aan te vullen c.q. te herzien:

- Zwolle is aangewezen als naburige kerk van Hardenberg.
- Hardenberg is aangewezen als naburige kerk van Kampen.
- Kampen is aangewezen als naburige kerk van Zwijndrecht.
- Zwijndrecht is aangewezen als naburige kerk van Ede-Veenendaal.
- Ede-Veenendaal is aangewezen als naburige kerk van Dalfsen.
- Dalfsen is aangewezen als naburige kerk van Assen Boerakker.
- Assen Boerakker is aangewezen als naburige kerk van Zwolle.

Gronden:

- Art. 79 Kerkorde gaat er vanuit dat voor alle kerken een naburige kerk wordt aangewezen.

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie

Artikel 19. Leespreken

(agenda 10.1.9)

Voorstel 4 e leespreken

Opdracht :

De kerken te dienen met voorstellen betreffende:

4. Een voorstel voor de eerstkomende jaren waarin, met gegronde redenen, wordt aangegeven langs welke weg de samenwerking, in de meest mogelijke rust, orde en vrede, vruchtbaar kan zijn voor de kerken. Hierbij dienen o.a. voorstellen gedaan te worden over:

e. De voorstellen van de GKN commissie leespreken.

Materiaal:

Rapport van de commissie preekvoorraad, deel 1 en deel 2.

Constateringen:

- De GKN hebben een commissie preekvoorraad ingesteld met als opdracht om 1. De voorraad preken in kaart te brengen en 2. Het doen van een voorstel om de voorraad aan te vullen en het al dan niet opzetten van een gezamenlijke voorraad.
- De commissie preekvoorraad heeft een rapport gemaakt deel 1 en 2 in lijn met deze opdracht met daarin voorstellen aan de GKN.
- Dit rapport is nog niet behandeld door de GKN.
- De GKN hebben de Commissie Samenwerking en Structuur gevraagd om met voorstellen te komen over de voorstellen in dit rapport (zie opdracht 4^e hierboven).
- Afstemming van afspraken over leespreken door de Kerken is niet noodzakelijk en niet altijd mogelijk.

Overwegingen:

- De situatie waarin de opdracht werd gegeven was in een periode waarin een dreigend tekort werd verwacht.
- De situatie is inmiddels gewijzigd, er zijn nu meer predikanten en daarmee is er meer aanbod.
- Kerkenraden zijn en blijven zelf verantwoordelijk voor de prediking in de erediensten.
- De gezamenlijke Kerken zijn niet verantwoordelijk voor het voorraadbeheer.
- De Commissie preekvoorraad heeft haar werk gedaan op basis van de aan haar gegeven opdracht, in de gegeven situatie op dat moment.
- Er was, is en blijft alle ruimte voor particulier initiatief voor het beheer van voorraden leespreken.

Voorstel:

De vergadering spreekt uit dat:

- het in kaart brengen van beschikbare voorraden leespreken, alsmede het doen van voorstellen voor het aanvullen van die voorraden en het opzetten door de kerken van een gezamenlijke voorraad, geen taak is van de kerken gezamenlijk.

Gronden:

- De kerkenraad is verantwoordelijk voor de bediening van het woord in de ere diensten (Kerkorde art. 10, 16, 21, 55, 65, 66 en 68).
- In de jaarlijkse kerkvisitatie in alle kerken zullen visitatoren onderzoeken of de ambtsdragers ieder voor zich en gezamenlijk hun ambt trouw vervullen, zich houden aan de zuivere leer, de aangenomen orde in alles naleven en de opbouw van de gemeente zo goed ze kunnen met woord en daad bevorderen (Kerkorde art. 44).

Besluit:

De synode besluit conform het voorstel van de commissie

Artikel 20. Vervolgacties

(agenda 10.1.10)

Voorstel voorbereiden vervolg acties

Aanleiding:

- De Commissie Samenwerking en Structuur heeft in opdracht van vergadering van de GKN d.d. 26 september 2015 de kerken gediend met een aantal voorstellen betreffende de structuur en samenwerking van en in het kerkverband.
- Wanneer deze voorstellen worden overgenomen en in de lijn van de voorstellen wordt besloten zullen er een aantal vervolgacties in gang moeten worden gezet.
- De commissie samenwerking en structuur kan zich voorstellen dat het zinvol en efficiënt is wanneer een commissie een aantal vervolgacties voorbereid voor besluit vorming door de eerstvolgende generale synode.
- Ter overweging legt de commissie daarvoor onderstaand voorstel aan de vergadering voor.

Materiaal:

- Taak omschrijving Commissie Samenwerking en Structuur.
- Voorstellen van de Commissie Samenwerking en Structuur:
 - 0.(4) Kerkorde
 - 1. appelregeling
 - 2. Regeling moderamen
 - 3. Uitgebreide taakomschrijving voor visitatoren
 - 4.a vergaderfrequentie
 - 4.b afvaardiging
 - 4.c instellen classes
 - 4.d aanwijzen naburige kerken
 - 4.e commissie leespreken
- Huishoudelijk reglement met bijlagen.
- Regeling kerkvisitatie.
- Regeling examinatie en preekconsent.
- Instructie CFB en Reglement Studiefinanciering voor theologie studenten.
- Website GKN.
- Beknopte presentatie GKN.

Constateringen:

- Het overnemen van de in materiaal genoemde voorstellen en de besluitvorming in de lijn van die voorstellen heeft tot gevolg dat:
 - tekstuele en inhoudelijke wijzigingen moeten worden aangebracht in o.a. het huishoudelijk reglement, in regelingen en instructies, op de website en in de beknopte presentatie.
 - benoemingen moeten plaatsvinden en taken moeten worden verdeeld.

Overwegingen:

- De implementatie van genomen besluiten inzake samenwerking en structuur is gediend met een efficiënte aanpassing en onderlinge afstemming van geldende regelingen en instructies alsmede met een adequate en zorgvuldige voorbereiding van benoemingen en het verdelen van taken.

Voorstel:

De vergadering besluit:

Een commissie te benoemen die de eerstvolgende generale synode dient met:

1. voorstellen inzake het aanbrengen van de nodige, uit de genomen besluiten voortvloeiende, tekstuele en inhoudelijke wijzigingen en aanvullingen in:
 - Huishoudelijk reglement
 - Concept agenda, bijlage 1 huishoudelijk reglement
 - Geloofsbrief, bijlage 2 huishoudelijk reglement
 - Instructie deputaat-scriba, bijlage 3 huishoudelijk reglement
 - Regeling kerkvisitatie
 - Besluitenboek
 - Regeling examinatie
 - Regeling preekconsent
 - Instructie Commissie Financieel Beheer
 - Reglement Studiefinanciering voor theologie studenten
 - Website Gereformeerde Kerken Nederland
 - Beknopte presentatie Gereformeerde Kerken Nederland.
2. het voor bespreking en besluitvorming voorbereiden van de benoeming van deputaten appezaken, deputaten visitatoren, deputaten art. 49 Kerkorde, deputaat-scriba en aanwijzen van consulenten.
3. een voorstel voor het op verantwoorde wijze algemeen toegankelijk maken van notulen van de generale synode voor zover die niet vertrouwelijk zijn.

Gronden:

- De kerken zijn gediend met een efficiënte en vlotte implementatie van genomen besluiten en een goede voorbereiding van daar uit voortvloeiende nog te nemen aanvullende besluiten.
- Duidelijkheid en openheid over het kerkverband en het werk van de generale synode geeft vertrouwen en bevordert het kerkelijk samenleven als kerken en in het kerkverband.

Besluit:

Op voorstel van de preses besluit de synode aan de Commissie Samenwerking en Structuur op te dragen de eerstvolgende Generale Synode te dienen met de in het voorstel van de commissie omschreven zaken.

Onder dank voor de verrichte werkzaamheden wordt de Commissie Samenwerking en Structuur gedechargeerd van de uitgevoerde opdracht.

Artikel 21. Financiën

(agenda 10.2.1)

Op voorstel van de Commissie Financieel Beheer wordt br. C.M. Blootens, voor 3 jaar herbenoemd als lid van de CFB. De benoeming gaat in september 2015 in.

(agenda 10.2.2)

In de toelichting op de begroting spreekt de CFB van een reserve van ca. € 100.000. Tot nu toe is uitgegaan van een buffer van € 50.000 per predikant. Er is geen plafond aangegeven. De CFB zal zich daarover beraden.

De begroting voor 2016 en het quotum van € 60 worden vastgesteld.

(agenda 10.2.3)

In aanwezigheid van quaestor br. B. Hoogendoorn worden het verslag en de jaarcijfers over 2015 en de begroting voor 2016 besproken. De broeders H.P.C. Bos en H. Hoek worden aangewezen de boeken van de quaestor te controleren en daarover aan de eerstvolgende Generale Synode te rapporteren.

Artikel 21. Instellen van de ambten

(agenda 10.3)

Ter tafel is een verzoek van de GK te Zwijndrecht om naar art 38 Kerkorde in te stemmen met het instellen van de ambten te Ede. Het verzoek tot verzelfstandiging komt uit de wijk Ede-Veenendaal zelf en wordt door de broeders en zusters daar breed gedragen. De vergadering stelt vast dat de besluitvorming zorgvuldig is voorbereid en door de kerkenraad met de gemeente is besproken. De predikant ds. Heres blijft op 1 mei 2016 voor 100% in dienst van de kerk te Zwijndrecht. De dan zelfstandige kerk te Ede is vacant. De bedoeling is dat ds. Heres een uitgebreid consulentenschap krijgt, regelmatig preekbeurten vervult in Ede en ook de catechisaties blijft verzorgen. Daarvoor betaalt de kerk te Ede een vooraf vastgestelde vergoeding aan de kerk te Zwijndrecht. Gevraagd wordt of Zwijndrecht zelf in het onderhouden van de predikant kan voorzien of dat Zwijndrecht nu aangewezen is op steun uit het kerkverband. Er wordt op gewezen dat deze vraag nu niet aan de orde is. De vergadering stemt in met het instellen van de ambten in Ede en het verzoek om ds. Heres aan te stellen als consulent van de GK Ede e.o. Zwijndrecht en Ede worden gefeliciteerd.

Artikel 22. Gesprek met DGK

(agenda 10.4)

Ds. van der Wolf treedt als woordvoeder van de commissie op en draagt de leiding van de vergadering over aan ds. J.R. Visser.

Op voorstel van de preses besluit de vergadering de behandeling van het rapport en advies na een eerste informatieronde in comité, openbaar te doen plaats vinden.

Deputaten contact DGK hebben conform de opdracht schriftelijk rapport uitgebracht over het oriënterend gesprek met deputaten DGK. Deputaten laten de vergadering weten dat de instructie waaraan deputaten ACOBB van de DGK gebonden zijn en zich gebonden weten, een vruchtbaar gesprek in de weg staat. Deputaten adviseren de eerstkomende GS van de DGK daarover te schrijven.

Ter tafel ligt een concept brief die eindigt met: Wij doen als kerken binnen het verband van de GKN vrijmoedig een appel op u, de instructie van uw voorganger te herzien. Om uw deputaten gelegenheid te geven het in een werkelijk open gesprek met ons te hebben over de noodzaak en het voorrecht ook vandaag katholiek gereformeerd te zijn. Tot lof van de HERE en tot heil van de kerken.

Er is grote teleurstelling bij de afgevaardigden nu is gebleken dat een instructie het voeren van een open gesprek hindert. Uit de rapportage blijkt duidelijk dat er wederzijds de intentie, het verlangen en de wil is om verder te spreken. De voorgestelde brief geeft aan wat de moeite is en waarom er zo geen sprake is van een open gesprek.

Naast instemming met de voorgestelde brief is er ook op onderdelen kritiek en zijn er vragen over toonzetting, scherpheid en duidelijkheid. Moet de toonzetting niet wat vriendelijker, wat minder bot en meer appellerend? Vasthouden aan de inhoud en toch meer uitnodigend. De inhoud van de instructie die pas later bekend werd en die een heel ander beeld geeft dan de eerdere uitnodiging heeft een stempel gedrukt op het oriënterend gesprek. Op gemerkt wordt dat we moeten voorkomen onze reactie daardoor te laten bepalen.

We willen graag in gesprek. Een open gesprek en hebben er geen enkele moeite mee aangesproken te worden. We komen graag uit voor wie we zijn en waar we voor staan. Het zal aan ons toch niet mogen liggen dat we niet in gesprek zijn?

Geopperd wordt om los van de nu bekende instructie in gesprek te gaan met deputaten ACOBB.

Ook wordt voorgesteld aan deputaten van DGK te vragen intern aan te dringen op het eerder bijeenroepen van hun synode. Dit zou opgenomen kunnen worden in de brief aan de DGK synode of in een aparte brief aan deputaten ACOBB. In de DGK instructie wordt de mogelijkheid van een vervroegde synode genoemd. Er wordt op gewezen dat deputaten ACOBB gebonden zijn en zich ook gebonden

weten aan de instructie. Alleen een GS kan de instructie herzien. Hoe graag we ook willen, als GKN moeten we ons niet mengen in de verantwoordelijkheid van anderen. De brief is duidelijk en doet de deur naar spreken met DGK niet dicht maar houdt deze wijd open.

Een amendement om separaat een brief te schrijven aan deputaten ACOBB met het verzoek aan te dringen op het vervroegd bij een komen van de eerstvolgende GS van de DGK, wordt met 4 stemmen voor en 7 tegen verworpen.

Na aanvulling van "2^e instructie" voor 2. En "overwegingen" bij art 139d besluit de synode met 10 stemmen voor, 2 tegen en 1 onthouding de door de commissie voorgestelde brief te doen uit gaan.

*Aan: De Generale Synode van De Gereformeerde Kerken in Nederland,
p/a De samenroepende kerk DGK Berkel en Rodenrijs / Bergschenhoek,*

*Betreft: **gesprek***

Ede, 12 maart 2016.

Geachte broeders,

Aanloop

De Generale Synode van Groningen van De Gereformeerde Kerken in Nederland heeft op 7 februari 2015 besloten om op het niveau van het kerkverband "na te gaan of er een mogelijkheid bestaat om tot eenheid met de GKN te komen, waarbij het uitgangspunt dient te zijn de waarheid van Gods Woord en de rechtspraak waar deze op grond van Gods Woord is uitgevoerd." Uw GS heeft daarom uw deputaten ACOBB opgedragen om contact te zoeken met de landelijke vergadering van de GKN. Van deze besluiten hebt u de kerken van de GKN op de hoogte gesteld, middels een brief d.d. 18 juni 2015. En u hebt ons in datzelfde schrijven als kerken uitgenodigd voor een gesprek. Een open gesprek "om zo te onderzoeken of we daadwerkelijk op hetzelfde fundament staan en daarop ook hetzelfde bouwwerk bouwen." De landelijke vergadering van de GKN d.d. 26 september 2015 heeft op een uitnodiging van deputaten ACOBB (d.d. 16 september 2015) vervolgens positief gereageerd en eigen deputaten opgedragen om een oriënterend gesprek te voeren en vervolgens daarover te rapporteren aan de vergadering van de GKN. Dat gesprek heeft plaatsgevonden op 28 januari 2016. Het verslag daarvan zult u ongetwijfeld in het rapport van uw deputaten ACOBB terugvinden. Naar aanleiding van uw besluiten en de reeds vermelde oriënterende ontmoeting willen we u graag het volgende antwoorden.

Oriënterend gesprek

Onze deputaten hebben tijdens de ontmoeting hun verrassing laten blijken over de uitnodiging, die immers bedoeld was om een "open gesprek" te voeren om te onderzoeken 'of we daadwerkelijk op hetzelfde fundament staan en daarop ook hetzelfde bouwwerk bouwen.' Die verrassing laat zich tweeledig verklaren.

1. Allereerst hebben voorgaande Generale Synodes van uw kerken immers uitgesproken dat er met de kerken van de GKN geen contact gezocht hoefde te worden. Ook de door u benoemde deputaten zagen tot Groningen 2014 geen reden tot contactoefening. De intentie van uw voorgangster Groningen 2014 was voor onze deputaten verborgen achter een verslag dat zij comité verklaarde en derhalve voor hen ontoegankelijk was, terwijl uit de stukken moeilijk bleek te achterhalen wat de DGK tot haar uitnodiging had gebracht. De bespreking hierover was verhelderend. Uw deputaten wezen op de hectiek en de actualiteit van het moment. Het was vóór Groningen 2014 nog te vroeg om in gesprek te gaan. Bovendien verklaarden uw deputaten dat het deputaatschap ACOBB in voorgaande jaren niet in alles aan haar opdracht en instructie toegekomen was. Broeders, wij zijn dankbaar te horen, dat de gronden om in de periode tussen 2010 en 2015 met de GKN geen contact te zoeken slechts te vinden zijn in omstandigheden van tijd en prioriteit. U schrijft dat in uw brief van 18 juni 2015 ook royaal. U zegt daar over onze kerken: "U wilt staan op hetzelfde fundament van apostelen en profeten en u wilt zich in uw kerkelijk samenleven zoveel mogelijk richten naar de Gereformeerde Kerkorde." Die herkenning heeft u kennelijk van overtuiging doen zijn dat contact niet langer mocht worden uitgesteld.

2. Vervolgens spraken onze deputaten uit verrast te zijn over de uitnodiging, vanwege de overige besluiten van Groningen 2014. De acta van deze GS waren bij de GKN afgevaardigden niet bekend tot eind 2015. Ze waren niet voor publicatie vrijgegeven. Pas na het aanvaarden van de uitnodiging en het bepalen van een datum en plaats, konden deputaten GKN lezen wat de verdere instructies en bepalingen waren. Op grond van met name besluit II.2. spraken onze deputaten hun verwondering er over uit, dat van het "open gesprek" dat in uw brief aan de GKN d.d. 26 september is genoemd, van de kant van uw deputaten uit niet veel sprake kon zijn, gezien hun instructie. In het gesprek werd ook terecht en duidelijk aangegeven dat uw deputaten zich inderdaad aan deze instructies gebonden weten. Alle daar genoemde agendapunten moesten in de loop van de tijd "tot op het bot" worden onderzocht, aldus één van de deputaten. Maar dat verhinderde volgens uw deputaten intussen het "open gesprek" niet. Gedreven vanuit een "oecumenisch willen" moest dit mogelijk zijn. Zo staat het overigens ook in de Acta Groningen: "Ook ten aanzien van een schismatieke kerk waarin voor het overige de grondslag van 2.a. functioneert, heeft de kerk van Christus roeping om zover dit mogelijk is -, te onderzoeken of er eenheid in de waarheid mogelijk is." Ook op dit punt zijn wij als GKN dankbaar voor de heldere opstelling die deputaten in het gesprek lieten zien. Het heeft onze deputaten namelijk overtuigd dat hun verrassing gerechtvaardigd was. En het heeft ons als GKN tijdig weerhouden om met uw deputaten verder in gesprek te gaan. Het is tegelijkertijd aanleiding geweest om ons direct tot uw vergadering te wenden. Want met name dit laatste behoeft wel enige uitleg.

Groningen 2014

Broeders, wat de GS Groningen 2014 een "open gesprek" noemt en een "onderzoeken of we daadwerkelijk op hetzelfde fundament staan en daarop ook hetzelfde bouwwerk bouwen" blijkt volgens haar Acta een gesprek te moeten worden waarin u uw roeping wilt uitvoeren ten aanzien van een door u zo genoemde "schismatieke kerk". In uw overwegingen neemt u dan ook het volgende mee:

- 2.b. Met betrekking tot het hanteren van de KO voor het kerkelijk samenleven binnen het kerkverband zijn er vragen te stellen richting de GKN m.b.t. het gezag van meerdere vergaderingen (art. 35 KO) en het functioneren van art. 31 KO en art. 67 KO.
- 2.c. In een tot nu toe niet herroepen publicatie uit 2010 (De reformatie van de kerk en het Evangelie van vrije genade) die nog steeds op de site van GKN Zwolle staat, staan uitspraken, die vragen oproepen m.b.t. de belijdenis van de bovengenoemde grondslag. Deze uitspraken betreffen:
 - de leer over de kerk (art. 27-29 NGB)
 - het gezag van ambtsdragers en van kerkelijke vergaderingen (art. 30-32 NGB, art. 35 KO)
 - de leer over verbond en heiliging (art. 24 NGB)
- 2.d. Meerdere predikanten van de GKN hebben blijk gegeven van een pluriforme kerkvisie. Prof. dr. J. Douma heeft daarnaast in publicaties ruimte gelaten voor de evolutietheorie en een afwijkende visie ontwikkeld m.b.t. de sabbatsrust naar het vierde gebod.
- 2.e. In onder 2.c. genoemde brochure wordt de rechtmatigheid van de Vrijmaking van 2003 in twijfel getrokken (zie ook de brochure "Weerlegging" op de website van DGK Zwolle e.o.). Ditzelfde moet worden vastgesteld voor uitspraken van ds. E. Hoogendoorn.

U wilt daarom ook, zo blijkt verder, het volgende onderzoeken:

- 4.b. Een bespreking met het kerkverband met GKN zal zich gezien bovenstaande dienen toe te spitsen op de volgende vragen (in onderstaande volgorde):
 1. Staan wij inderdaad op dezelfde grondslag en functioneert deze grondslag als zodanig?
 2. Is er een erkenning van de vrijmakingen van 2003 en 2010 als het werk van de Here?
 3. Zoeken wij eenzelfde kerkelijk samenleven op basis van de gereformeerde kerkorde en art.28 NGB? Is er de wil tot eenheid?
 4. In hoeverre zijn de voltrokken scheuringen en schorsingen wettig geweest? En welke consequenties heeft dit voor DGK en GKN?

Uw deputaten krijgen daarom, voorafgaande aan enige ontmoeting met deputaten GKN de volgende 2^e instructies voor een agenda mee:

- 2. Er zal een agendavoorbereidingscommissie in leven worden geroepen, die na het eerste contact samen met broeders uit de GKN een agenda zullen opstellen, waarbij van de kant van DGK in de loop van de gesprekken de volgende zaken aan de orde zullen komen:
 - a. vaststellen of er t.a.v. de grondslag onderling verschillen bestaan t.a.v. fundamentele zaken zoals onder andere:
 1. de leer over de kerk (art. 27-29 NGB);

2. het samenleven naar de gereformeerde kerkorde, met daarbij te betrekken wat op de website van de GKN staat met betrekking tot:
- i. het gezag van meerdere vergaderingen (art. 35 KO)
 - ii. het functioneren van art. 31 KO met betrekking tot appezaken
 - iii. het functioneren van art. 67 met betrekking tot te zingen liederen in de eredienst;
- b. scheuringen en schorsingen;
- c. tolereren van dwaalleer zoals die te vinden is bij dr. H.F. Kohlbrugge en prof. dr. J. Douma;
- d. het bespreken van de rechtmatigheid van de vrijmaking van 2003 als het werk van de Here;
- e. vaststellen of er bij de GKN een uitgesproken wil bestaat om tot eenheid te komen met DGK.

Letter en Geest

Broeders, tegen de agendapunten en de onderwerpen die volgens de Acta Groningen 2014 aan de orde gesteld, onderzocht en beantwoord moeten worden, zeggen we als kerken vooraf principieel nee. Wij willen u, in de liefde voor de Here Jezus en voor u, ook graag uitleggen waarom we dit vastberaden nee laten horen. Wij wijzen uw agenda af, omdat wij Gereformeerde Kerken zijn en dat ook graag willen blijven. De agendapunten die u aandraagt spreken grotendeels en merendeels van een intentie om boven de Schrift uit te binden aan uw interpretatie van de K.O., uw handelwijze in het verleden en uw kerkelijke traditie tot op heden. Boven wat er in artikel 29 NGB staat over de kenmerken van de ware kerk, wilt u met betrekking tot de grondslag spreken over eventuele verschillen over het samenleven naar de gereformeerde kerkorde ten aanzien van onderscheiden onderwerpen. Is dat kerkelijk samenleven de grondslag? Wordt niet de kerk alleen gebouwd op het fundament van apostelen en profeten? Op deze "Petra" bouwt Christus immers Zijn gemeente! U wilt in uw onderzoek naar het fundament spreken over scheuringen en schorsingen. Betreft dat werkelijk volgens u het fundament van de kerk? U geeft aan te willen vragen naar publicaties die u zonder enige grond benoemt als dwaalleer. Kennelijk hoort dat volgens u niet bij de ruimte die Gereformeerde Kerken hun leden tot op heden gegund hebben, waar het om exegetische verschillen gaat. Daarbij komt, broeders, de vraag op welke grond u met ons zou willen spreken over de "leer" van Kohlbrugge? Is die "leer" grondslag voor het kerkelijk samenleven binnen de GKN? Uw agenda spreekt van een in onze ogen ongereformeerde behoefte om een kerkverband op door u gestelde criteria te toetsen. En daar zeggen wij om Christus' wil vrijmoedig en overtuigd nee tegen. Broeders, zó niet! Dit is namelijk niet de weg die naar kerkelijke eenheid moet leiden. Dit laat ons integendeel een programma zien dat afgehandeld moet worden om uw vrijmaking en verdere bouwwerk als een werk des HEREN te erkennen, alvorens u ons kunt accepteren. Uit de letter van uw acta spreekt een geest waar de gereformeerde kerken zich door heel de geschiedenis heen in kerkelijke samensprekingen ver van hebben willen houden. We wijzen u slechts op de door u genoemde Acta Groningen 1978, maar dan overwegingen art. 139d. Uw agenda beperkt bij voorbaat de bandbreedte van het katholiek belijden en geloven en stelt kerkelijke afspraken op gelijke hoogte met Gods Woord.

Appèl

Er zou over dit alles veel te zeggen zijn, ook vanuit de traditie die u en wij gemeenschappelijk hebben. Maar wij zien daar op dit moment vanaf. Want, broeders, wij maken ons zorgen over u. Wij komen uit eenzelfde huis. Wij delen eenzelfde geschiedenis. Laat het niet zo zijn, dat één van ons zich afzondert en een eigen huis en een eigen geschiedenis gaat. Want het kan zijn, dat het bouwsel ondeugdelijk blijkt wanneer de Koning terugkomt. Datzelfde geldt ook de GKN. Daarom zijn we aan elkaar gegeven en hebben we elkaar ook nodig. Om elkaar vast te houden en samen verder te groeien. Om over ons falen en feilen elkaar vergeving te vragen. Om ons behoud te blijven bewerken met vreze en beven. Want wie staat, zie toe dat hij niet valle. In die ruimte heeft de Here Jezus ons willen stellen. De ruimte van de kerk die Zijn Woord liefheeft en bewaart. Door Hem lief te hebben, waar wij maar onnutte slaven zijn. Hij is het enige Hoofd dat we als kerken erkennen. En zó willen we u graag de hand reiken en in gemeenschap met u staan. In de gezindheid van onze Here Jezus Christus. Een gezindheid die ons leert onszelf te verootmoedigen en de ander uitnemender te achten dan onszelf. Om ruimte te zoeken in plaats van elkaar ruimte te ontzeggen. In die gezindheid willen we graag met u spreken over de drie kenmerken van de ware kerk. Om van elkaar te horen of het Woord van Jezus Christus bewaard wordt: hoorbaar, zichtbaar en tastbaar. Al het andere is daaraan ondergeschikt. Wij doen als kerken binnen het verband van de GKN vrijmoedig een appèl op u, de instructie van uw voorgangster te herzien. Om uw deputaten gelegenheid te

geven het in een werkelijk open gesprek met ons te hebben over de noodzaak en het voorrecht ook vandaag katholiek gereformeerd te zijn. Tot lof van de HERE en tot heil van de kerken.

Met broedergroet,

Besloten wordt geen persbericht te verspreiden. Nadat de brief verzonden is kan deze in zijn geheel gepubliceerd worden. Wanneer er vragen zijn van o.a. journalisten dan zal ds. J.R. Visser namens de vergadering het woord voeren.

Artikel 23. Besluitenboek

De door de synode genomen besluiten zullen worden toegevoegd in het besluitenboek.

Artikel 24. Rondvraag

De vraag of er nu we spreken van Generale Synode ook een acta komt wordt bevestigend beantwoord. Br. R. de Boer zal in opdracht van de synode als scriba de door de deputaat-scriba op te stellen brieven ondertekenen

Een vraag over het voorgaan van een predikant uit het buitenland tijdens zijn verblijf in Nederland is niet ontvankelijk. De vraag is niet door een kerk aan de vergadering voorgelegd.

Ds. J.R. Visser zal in juni enkele weken in Zuid-Afrika verblijven

Artikel 25. Volgende Generale Synode

De volgende generale synode zal worden gehouden op 1 oktober 2016 in Ede. GK Kampen wordt aangewezen als samenroepende kerk.

Artikel 26. Censuur naar art 48 KO

Censuur naar art 48 KO hoeft niet te worden geoefend.

Artikel 27. Sluiting

De preses spreekt woorden van waardering aan afgevaardigden en deputaten voor voorbereiding, inbreng en medewerking. De vergadering mocht in goede orde verlopen en kan volgens planning om 15.30 worden gesloten. De kerk van Ede wordt bedankt voor de gastvrijheid.

Na het zingen van de verzen 3, 4 en 7 van Gezang 22 gaat de preses voor in dankgebed.

Vastgesteld op 1 oktober 2016 door de GS te Ede